

Grote fietstassenroute

NAAR BIOLOGISCHE ADRESJES

FIETSRUTE 15. FRIESLAND, TUSSEN DRACHTEN, ALDEBOARN EN HEERENVEEN

↔ 38 of 28 km

🕒 2.30 of 2 uur

🌿 Polder, weiland, laagveen

Naar de tevreden grazende koeien van de BioBoer en de Kan Hoeve

Friesland, dat is toch de Elfstedentocht, skûtsjesilen, berenburg en oneindige vergezichten? Klopt, maar Friesland staat ook voor rustige fietspaden, natuurgebieden, een knusse theetuin, koeien met horens, biologische olijfolie uit het Griekse Samos, biologisch vlees en een heerlijk rustige mini-camping en B&B. Jammer genoeg is het aantal biologische boeren in deze agrarische provincie beperkt. Toch kun je maar beter wel twee grote fietstassen meenemen, want wát er is aan biologisch, is van superkwaliteit.

FRIESLAND

↔ 38 of 28 km

🕒 2.30 of 2 uur

🌿 Polder, weiland, laagveen

LEGENDA

knp = fietsknooppunt
LA = linksaf
RA = rechtsaf
RD = rechtdoor
ri = richting
P25347 = ANWB-paddestoel 25347
Y = richtingbord

De Kan Hoeve
en De BioBoer

Rust en ruimte zijn de sleutelwoorden van deze route door het open Friese land. De score aan plekken om te stoppen is vier: de Kan Hoeve met vleeskoeien, een mini-camping en vier B&B-kamers die er wezen mogen. Vervolgens fiets je langs Halte Leppedijk, niet biologisch, maar wel een heerlijke theetuin met horeca. Iets verderop ligt Ansen-Grietje, het sfeervolle groente- en fruitstalletje van Ans Bults en Magrietta de Vries. Hier gelooft men nog in de eerlijkheid van de medeburger, want je kiest wat je nodig hebt en doet het geld in een geldkistje.

De spullen worden elke dag vers geoogst. Vijf minuten fietsen verderop zitten Mia Stark en Appie Oosterloo van De BioBoer. Daar komen de vleeseters opnieuw aan hun trekken, want de diepvries ligt vol vlees van hun Simmenthaler koeien. Maar ook voor aardappelen, kruiden, Indiase oliemarinades, kaas, olijfolie en wijn (uit Samos) ben je bij De BioBoer aan het goede adres. Zeven dagen per week, want de winkel is elke dag open. Is dat alles? Nee, want de boomgaard is tevens camping, een perfecte plek om de zon te zien ondergaan.

Praktische informatie

Start-/eindpunt: • **Route 1:** P in Aldeboarn, bij knp 50.

• **Route 2:** Bij het zembad of elders in Tijnje.

Parkeren en naar de route: • **Route 1:** Vanaf de N392 Aldeboarn in en parkeren. Per fiets terug naar kruispunt en knp 50: Vlak vóór de kruising LA (fietsbordje richting Drachten), onder N392 door en einde fietspad RA Drachten, omhoog naar N392 en knp 50 en opnieuw RA richting Beetsterzwaag en knp 55.

• **Route 2:** Vanaf N392 Tijnje in en ergens parkeren (o.a. bij Natuurbad De Wispel, De Wispel 16). Via straat Heawei richting Drachten en naar knp 76.

OPEN

Knooppuntnetwerk: De route loopt via verschillende knooppuntnetwerken, o.a. van Fryslân Midden en Fryslân Zuid. Die werken kennelijk niet samen, want op enkele punten is het een zootje; volg de routebeschrijving. De ANWB-kaart komt op enkele punten niet overeen met de knooppunten, maar wat nog erger is: de infoborden met kaart komen ook niet overeen met de werkelijkheid.

Kaart: ANWB Fietskaart 1:50.000, nr. 3 Friese meren.

Toeristische info: • Nederland gruttoland, Red de rijke weide: actie voor herstel van bloemrijke weides als leefgebied voor weidevogels; www.redderijkeweide.nl.

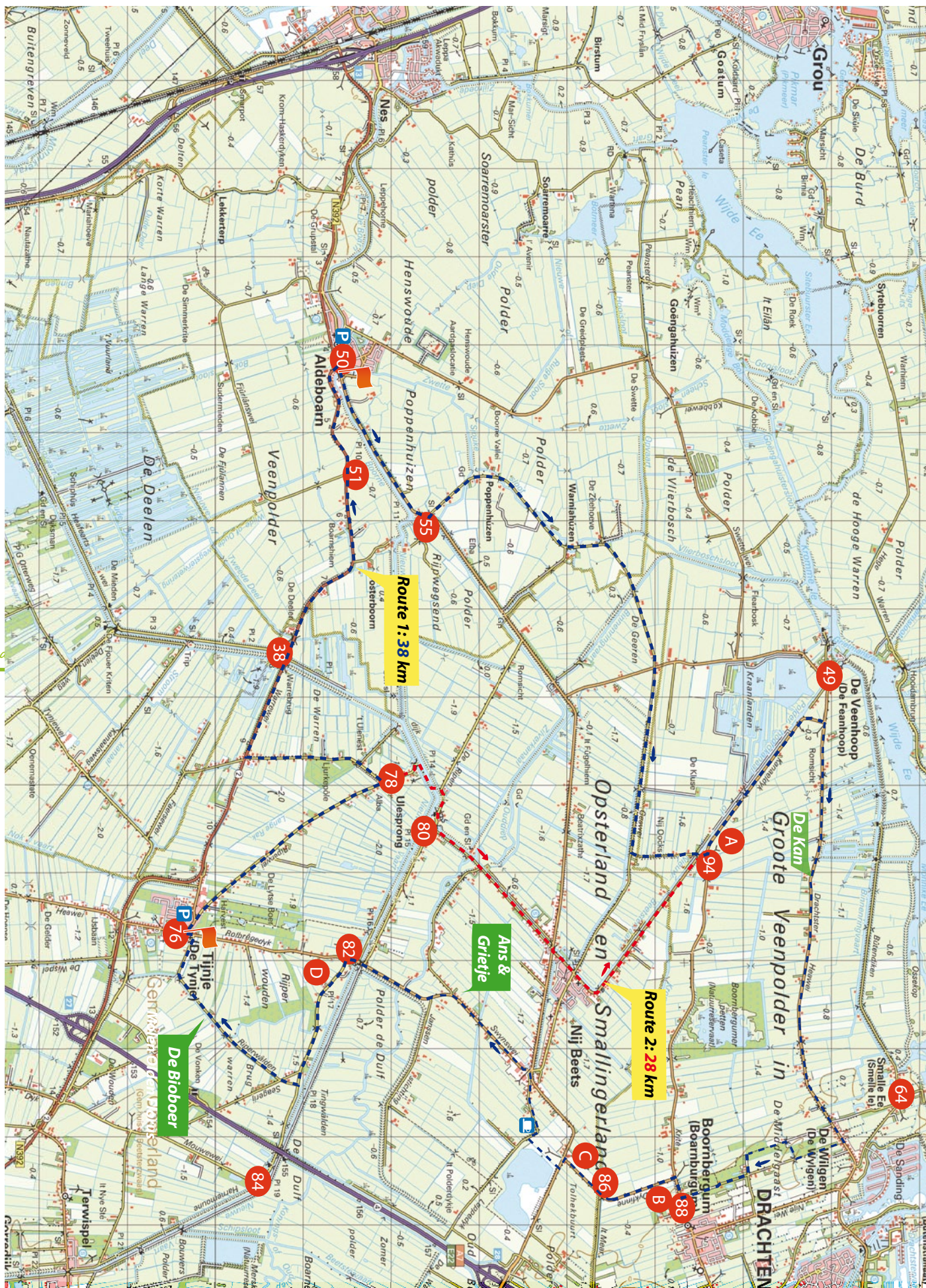
• Petgatten de Feanhoop, www.itfryskegea.nl. Vlak bij de Kan Hoeve, leuk voor een mooie avondwandeling.

Biologische adressen: • **De Kan Hoeve**, Drachtster Heawei 38, De Veenhoop, T: 06 51 47 94 86; www.kanhoeve.nl. Mini-camping, B&B en vleesverkoop (via internet bestellen, zelf afhalen). Als het winkeltje op zaterdag open is, kun je spontaan langskomen voor vlees.

• **ANSENGRIETJE**, Swynswei 27, Nij Beets. Origineel ingericht overdekt stalletje aan de weg met o.a. biologische seizoensgroenten. AnsenGrietje bieden opvang aan kinderen met een beperking. De kinderen helpen in de grote moes- en fruittuin en met het schoonmaken en naar 't Winkeltje brengen van de groente en het fruit. Als Magrietta en Ans tijd hebben, kun je de tuin bekijken. Info: www.ansengrietje.nl.

• **BOERDERIJWINKEL EN MINICAMPING DE BIOBOER/ROMSICHT**, Riperwâlden 4, Tijnje, T: 0513 57 26 12; www.debioboer.nl. Winkel dagelijks geopend.

Horeca, niet-biologisch: • **THEETUIN HALTE LEPPEDIJK**, Leppedijk 9, Nij Beets, tussen knp 86 en 82. Open: ma-za 10-18 uur; zo 11-18 uur. Taart, jam, soep etc.: zelfgemaakt. Wat uit de eigen tuin komt, is onbespoten. Aanrader: slasoep (alleen als er verse sla in de tuin groeit)!

De routes

Route 1 (38 km, ca. 2.30 uur): P Aldeboarn – 50 – 55 – 94 – **zie A, richting** 49 (Kan Hoeve) – 88 **zie B** – 86 – **zie C, richting** 82 (Ans & Grietje) – 82 – **zie D, richting** 84 (Bioboer) – 76 – 78 – 38 – 51 – 50 – P.

Route 2 (28 km, ca. 2 uur): P Tijnje – 76 – 78 – 80 – 94 – **zie A, richting** 49 (Kan Hoeve) – 88 **zie B** – 86 – **zie C, richting** 82 (Ans & Grietje) – 82 – **zie D, richting** 84 (Bioboer) – 76 – P.

Routebeschrijving

A: Bij knp 94 **richting** knp 49. Waar de route naar knp 49 LA gaat (bij Y 2525), RA *Drachtster Heawei*; De Kan Hoeve zit verderop rechts, op huisnr. 38.

B: Bij knp 88 (echte knp 88 ligt verderop) RA **richting** knp 94 en 1e weg LA (dit is knp 88, mét infobord) naar knp 86.

C: Bij knp 86 richting 82: op voorr.weg LA en ca. 50 m verderop RA, fietspad. Einde fietspad RA *Leppedijk* (ca. 300 m verderop ligt Theetuin Halte Leppedijk). Einde weg LA *Swynswei*. Verderop, vlak vóór bocht naar links, ligt het stalletje

van AnsenGrietje. *Swynswei* tot het einde volgen, dan kom je vanzelf op het routenetwerk naar knp 82.

B: Bij knp 82 **richting** knp 84 en meteen LA **richting** 84, *Hanebuert*. Daarna 1e weg RA *Riperwâlden*. Verderop links ligt De BioBoer/Romsicht. Einde *Riperwâlden* RA, dan ben je weer op het routenetwerk (naar knp 76).

Let op: De hoofdroute, route 1, is nagefietsst. De afkorting van route 2 tussen knp 78 en 94 is op de kaart uitgezet en niet nagefietsst.

V.l.n.r. en v.o.n.b.: Huis bij knp 82; natte natuur ten oosten Tijnje; Halte Leppedijk; Friese paarden; schilderles bij Halte Leppedijk; kaarsrechte weg bij knp 88.

Het landschap

Uitzicht zo ver het oog reikt, zo kan het landschap ten noorden van Heerenveen het beste omschreven worden. Voor beeldschone dorpen en grote meren vol vrolijke zeilboten moet je elders in deze provincie zijn, maar aan kabbelende riviertjes, smalle sloten, brede sloten en drassige natuurgebieden geen gebrek. De route begint met een fietspad langs de N392, maar slaat al snel links af. Een rustige weg met een paar flauwe bochten toont een typisch Fries landschap van groene weilanden tot aan de einder. Jammer dat die weilanden steeds vaker als hooiland worden gebruikt

in plaats van voor blatende schapen en grazende koeien. Maar wie weet heeft het initiatief 'Red de rijke weide' succes. Om de steeds minder talrijke weidevogels een goed leefgebied te bieden, moeten de uit louter gras bestaande weilanden worden omgetoverd in geurige bloemenweiden vol kruiden en verschillende soorten grassen. Met paardenbloem, zuring, boterbloem en zo voorts. In de Kraanlanden die volgens de kaart uit een zompig gebied met veel water moeten bestaan, heeft de verlanding toegeslagen. Nog steeds is dit natuurgebied een eldorado voor vogels

en uitstekend geschikt als broedgebied, maar er grazen ook koeien die lekkere melk produceren vanwege het gevarieerde gras met kruiden dat ze eten. Op de ANWB-kaart lijkt het fietspad tussen de Kan Hoeve en knooppunt 88 kaarsrecht, maar de werkelijkheid is anders. Een heerlijk schelpenfietspad slingert door weilanden en stukjes bos. Voorbij knooppunt 86 dient Theetuin Halte Leppedijk zich aan. Het advies: onmiddellijk afstappen en genieten van het romantische prieeltje en de met liefde ontworpen beeldschone tuin. 'Ik kan je de chai aanbevelen, een krui-

dige thee. De taart is heel lekker, maar niet biologisch. Ik kan ook slasoep maken, van onbespoten sla uit onze eigen tuin', zegt Siepie de Jong. 'Het recept komt uit de Jumbofolder!' De moeite waard, die slasoep. Na de theetuin volgen Ans en Grietje, de BioBoer en het dorp Tijnje. Naar Aldeboarn is het vanaf de BioBoer nog zo'n tien kilometer trappen langs... juist ja, weilanden! Dat klinkt saai, maar onze conclusie na afloop van de route luidde: 'Heel mooi, dit groene Friesland. Heerlijk gefietst, fijne boerderijwinkels.'

De BioBoer

Happiness is homemade staat er op een groot bord in de boerderijwinkel van Mia Stark en Appie Oosterloo. Mia is een energieke vrouw die de boel goed op orde heeft en die het op haar eigen stek prima naar haar zin heeft. 'Ik ga nooit ergens heen', zegt ze, 'behalve tweemaal per maand naar mijn zoons in Leeuwarden. Ik geef iedereen die geïnteresseerd is graag een rondleiding.'

De winkel heeft een interessant assortiment met bijzondere losse biothee uit Zutphen, gedroogde kruiden uit Duitsland, exotische oliemarinades uit India, wijn en olijfolie uit Griekenland en Remeker kaas van de Veluwe. Alles biologisch natuurlijk.

'Het leuke van onze kleinschalige manier van werken is dat je de achtergronden van de producten kent. Die wijn en olijfolie verkopen we dankzij een klant, wiens oom het daar zelf produceert', zegt Mia enthousiast. 'Wist je dat appelsap bitter wordt als je de appels te ver uitperst, omdat je de tannines dan meeperst?'

De BioBoer/boerderij Romsicht met de kippen en hun slaapvertrek.

Rechts: Het originele huisje van AnsenGrietje aan de weg waar bloemen, groenten en fruit te koop zijn. En meer. Ga zelf maar kijken. De BioBoer en AnsenGrietje verwijzen naar elkaar door, want wie vlees koopt, heeft vast ook groente nodig en omgekeerd.

vouwrand

De Kan Hoeve

Louis en Charlotte Oudshoorn wonen hier sinds 2006, maar zijn geen geboren en getogen Friezen. Zouden de burens daarom protest hebben aangetekend tegen de mini-camping? 'Onze burens waren bang voor geluidsoverlast, maar we richten ons op 50-plussers', legt Louis uit. 'Dat heb ik mijn burens ook verteld, maar het was tegen dovemansoren gezegd. We hebben nu vier B&B-kamers en de camping. Hebben jullie het koud gehad in de campers?'

Een paar jaar geleden werd Louis ernstig ziek en daarom besloten ze in plaats van melkkoeien, vleeskoeien te gaan houden. 'Ik hoef 's morgens niet meer vroeg mijn bed uit om de koeien te melken', lacht Louis. 'Met de koeien, de vleesverkoop, de B&B plus de camping verdienen we hopelijk genoeg. Dit is wat we leuk vinden. De koeien – en dus ook het vlees dat via de webshop verkocht wordt – zijn sinds 2015 gecertificeerd biologisch en in de B&B serveren we zo veel mogelijk biologische producten.'

De koeien lopen 's zomers in natuurgebied It Eilân. 'We gaan

Mia Stark in haar boerderijwinkel; de Simmenthaler koeien in de wei van de BioBoer.

De boomgaard alias camping is een oase van rust. 'Als er drie, vier tenten staan vinden wij het al druk', zegt Mia. 'We houden het kleinschalig.' De koeien en de kalveren staan aan de andere kant van de boerderij, zo'n veertig stuks in totaal. 'We hebben Oostenrijkse Simmenthalers', zegt Mia. 'Die zijn lekker rustig en geven uitstekend vlees.' De kalfjes blijven anderhalf tot soms wel twee jaar bij de moeder. Voordeel: de dieren zijn bijna nooit ziek. De koeien krijgen dus om het jaar een kalf en niet elk jaar. 'Dat is beter voor de gezondheid', legt Mia uit. De stierkalfjes worden gecastreerd en pas geslacht als ze 2 à 2,5 jaar oud zijn. 'De slager laat het vlees anderhalve week afrijpen, dat komt de smaak extra ten goede', zegt Appie. 'Maar de smaak is zonder dat al uitstekend, want onze koeien krijgen nooit krachtvoer of maïs. Een koe die te veel maïs eet ontwikkelt een bacterie die dodelijk kan zijn voor de mens, want koeien kunnen in principe geen maïs verteren. Je kunt de dikke lende die je net gekocht hebt met een gerust hart eten, daar zit zeker weten die bacterie niet in. Lekker bij een salade, aangemaakt met olijfolie uit Samos.'

dagelijks bij de koeien kijken', zegt hij. 'Soms valt een koe in de sloot en die moet je er dan met de tractor voorzichtig uit trekken. Je moet wel opletten dat de knoop in het touw aan de onderkant zit, anders trek je het dier dood.' Charlotte's hart ligt bij de B&B en de vleesverkoop: 'Elke kamer is uniek qua uitzicht, grootte en vorm en dat waarderen de gasten enorm. Louis maakt het ontbijt. Biologische broodjes van Bakkerij Bolhuis, verse jus, Fries suikerbrood en natuurlijk een versgekookt ei. Niet alleen onze gasten kopen vlees, de meeste bestellingen komen per internet binnen. Mensen halen de bestelling hier op. Als het winkeltje op zaterdag open is, kunnen fietsers aanbellen en vlees kopen.' Louis is boer in hart en nieren: 'Ik doe nu meer verschillende dingen dan toen ik alleen melkkoeien had. Dat was toch wel eenzijdig. De camping- en de B&B-gasten zorgen voor levensdigheid, dat geeft veel voldoening.'

V.l.n.r.: Deze koeien mogen binnenkort het natuurgebied in; Charlotte en Louis Oudshoorn; een van de B&B-kamers.

Colofon

In opdracht van Bionext

Noes Lautier, www.noeslautier.nl

Ontwerp: Yvonne du Pon, Bionext

Fotografie: Robert Eckhardt, Noes Lautier en Giel Tange